Ar pascha wisuschehliga augsta Keisara wehleschanu.

Maksa ar peesuhtischanu par pasti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 75 kap.
bes Peelikuma: par gadu 2 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 40 „
bes Peelikuma: par ½ gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 90 „
bes Peelikuma: par ¼ gadu — „ 70 „

Maksa bes peesuhtischanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
bes Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
bes Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 50 „
bes Peelikuma: par ¼ gadu — „ 30 „

Mahjas Weesis.

Mahjas Weesis teek isdots sestdeenahm ap plkst. 10 sahkot

Maksa par sludinaschanu: par weenas slejas smalku rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rinda eemem, maksa 8 kap.

Redakzija un ekspedizija Rigâ, Ernst Plates grahmatu- un bilschu-drukatawâ un burtu-leetuwê pes Peters basnizas.

84. gada-gahjums. — Mahjas Weesis isnahk weenreis pa nedeku.

№ 39. Sestdeen, 30. septembrî. 1889.

Mahjas Weesi ar Peelikumu war pastellet un sludinajumus nodot Rigâ, pee Petera basnizas. Bes tam „Mahjas Weesi" war weel pastellet bes daudz peenemschanas weetahm Peterburgas un Jelgawas Ahr-Rigâ un Sarkandaugawâ, wehl zitâs pilsehtâs, kà: Jehsis: Peterson k. bodê; Walmeerâ: E. G. Trey k. bodê; Walkâ: M. Rudolff un Paulin k. bodês; Nujenê: J. Alksne k. grahm.-bodê; Limbaschôs: D. Uhder k. bodê; Jelgawâ: H. Allunan un Besthorn k. grahm.-bodês; Bauskâ: J. Beckmann k. grahm.-bodê; Kuldigâ: Besthorn k. grahm.-bodê; Wentspilî: M. Ries k. grahm.-bodê; Leepajâ: Ukstin k. grahm.-bodê; Tukumâ: Baumann k. grahm.-bodê; Talsôs: H. Tow k. grahm.-bodê un bibliotekâ un Wolantschewski k. grahmatu-bodê; Kandawâ: Jaegermann k. weesnizâ; Sabilê: Ginter k. weesnizâ. Tad wehl „Mahjas Weesi" war apstellet pee saweem zeen. draudses mahzitajeem, skolotajeem un pagasta skrihwereem, kurus mihli lubdsu, tahdas apstelleschanas laipni peenemt.

Saweem mihleem lasitajeem.

Jspildu zaur scho sehro peenahkumu, Jums pasinodams, ka mans „Mahjas Weesa" ilggadigais lihdsstrahdneeks Laubes Indrikis aisgahjis us muhschigu dusu. Sawa muhscha wislabakajôs gadôs, 48½ gadus wezs, winsch schkihrahs no schihs dsihwibas. Meers wina pihschleem!

„Mahjas Weesis" tiks netrauzeti tahlak wadits wina dibinataja, mana nelaika sirsnigi mihlota tehwa Ernsta Plates garâ, ustizigi wina karoga usrakstam: „Meers baro, nemeers posta," dsihdamees peekopt wisu labu un pateesu.

Dr. phil. **Arnold Plates**,
„Mahjas Weesa" isdewejs un redaktors.

Dahrsa kokauglu isstahde Jelgawâ.

No Jelgawas Latweeschu beedribas isrihkotâ kokauglu isstahde, kas pastahweja 4 deenas, tika 25. septembrî slehgta.

Ja eewehro, ka schi isstahde no ministerijas tika atlauta tikai 14 deenas pirms to atklahja, tà tad loti ihss laiks, lai par isstahdi peeteekoschi issinotu, tad schi isstahde ir eeskatama par loti isdewuschos. Pee isstahdes peedalijahs gandrihs weenigi masgruntneeki no Dobeles aprinka. Isstahdes isrihkotaji ir nodomajuschi, isrihkot katru gadu ap scho laiku schahdas isstahdes un naw nemas jaschaubahs, ka nahkotnê ari ziti Kursemes apgabali pee tam bedsigi peedalisees.

Isstahde bija sarihkota Jelgawas Latweeschu beedribas wasaras konzert-ehkas sahlê, senakajâ Medema dahrsâ, kurâ war sa-eet ap 6000 zilweku. Sahle preeksch schahdeem isrihkojumeem ir loti deriga un teek no augschas apgaismota.

Us gareem galdeem, kas bija glihti apklahti ar baltu galdautu, atradahs sakrautas isstahdes leetas. Sahles widû bija usstahdita palmu grupa, kas gresnoja isstahdes telpas. Starp schaurajeem galdeem, kuru starpâ atradahs plaschi zelini, waretu daudz wairak lauschu sa-eet, isstahditâs leetas apskatit, nekà pateesibâ bija sanahkuschi.

Kà arweenu pee mums, tà ari schoreis, deemschehl isstahdito leetu nosaukumi bija nepilnigi; sem weena un ta pascha wahrda atradahs daschadas sortes. Turpretim weenas un tahs paschas sortes bija nosauktas wairakeem nosaukumeem; leelai daļai nebija nekahdu nosaukumu.

Tà ap ⅓ daļu no wiseem isstahditeem ahboleem, ja ne wairak, bija isstahditas schahdas ahbolu sugas: aport (Keisara Aleksandra) ahboli, titowka, sarkanee Pantena ahboli (pa leelakai daļai sem aplama nosaukuma Anglu Pepina ahboli) un serinka, no kurahm pirmejâs abas sugas sawa skaistuma dehl apbrihnojamas, bet kuru labums tomehr loti schaubigs eeskatams. No aporta un titowkas sugahm bija isstahditi skaisti krahsoti un leeli ahboli. No zitahm sugahm bija ihpaschi eewehrojami pee daschеem isstahditajeem sarkanee rudens belwila un Borsdorfa ahboli, sarkanee ananasa-ahboli, antonowkas, printschu jeb muhkenu ahboli (sche muhkenu ahboli nosaukti par muzinu ahboleem), rudens tà sauktee streislinga ahboli u. t. t. Eewehrojams bija, ka tahda wislabakà un wisskaistakà ahbolu suga, Nitschnera semenogu ahbolu suga, kurai Kursemê ir tehwija un pateesibâ tahlu isplatita, bija tikai pee weena isstahditaja nedaudsôs un nepilnigôs gabalôs atrodama. Bumbeeru samehrâ bija mas isstahditi, tapat ari, eewehrojot wehlo gada laiku, pluhmes. Wihnogas bija atwedis Taube (Nr. 32 pehz wadona) no Jumpraweescheem. Lai gan augu mahjâ audsetas, tomehr tahs nebija wisai skaistas nosauzamas.

Wiseewehrojamakais isstahditajs gan bija bes schaubischanahs J. Behtinsch (Nr 4) ar kahdahm 50 ahbolu sugahm un 10 bumbeeru sugahm, pa 10 gabalu no katras sugas. Wisi isstahditee gabali bija bes wainas, starp isstahditahm sugahm atradahs ari daschas smalkas ahrsemes sugas, kas pee mums loti reti sastopamas, tapat ari ne katru gadu sasneedz tahdu pilnigumu, kà schogad. Kahdu daļu no Behtina isstahditahm sugahm newar pa seemu usglabat un tamdehl naw gluschi eeteizams, ka tahs tahlaku isplatitu, ari sugu daudzums ir par leelu preeksch masgruntneeka, kas auglu kokus nestahda tikai weenigi preeksch pascha wajadsibahm, bet tamdehl, lai auglus pahrdotu. Tomehr wina panahkumi pelna pilnigu atsihschanu un winsch buhtu pehdejâ isstahdê Rigâ katrâ sinâ dabujis pirmo goda algu. Jt ihpaschi smuki schaî krahjumâ bija: seemas selta Parmenes ahboli, ananasa un Carmelites Reinettes ahboli, printscha ahboli, Langtona ahboli, sarkanee serinkas, no bumbeereem Fondante de bois, no kureem newareja redset, ka tee buhtu auguschi us augsta koka, un daschas zitas sugas.

Leelaku sugu skaitu wehl bija isstahdijuschi Klewers (Nr. 17) un Lejeneeks (Nr. 18), no kureem pehdejais pat paschu audsetus walreekstus bij isstahdijis, tapat ari diwpadsmit pluhmju sugas. Pilnigus auglus atrada ari Mituļa (Nr. 22) eesuhtijumâ starp wina barawinkas un sarkanajeem rudens belwilas ahboleem. O. von Gerstenmejers (Nr. 13), lihdz ar Dr. Deeters, Mahlpili (Nr. 8), weenigee Widsemneeki, kas peedalijahs, bija isstahdijuschi leelaku skaitu skaistus antonowkas, rudens streislingus un titowkas ahbolus; Ch. Silberts (Nr. 35) ari antonowkas, baloschu, dselteno Richarda un aport ahbolus.

Jsnahktu par garu, ja mehs gribetum usskaitit wisus tos labumus, ko tee 38 auglu isstahditaji rahdija, bes tam ihpaschi eewehrojamakee isstahdijumi ir apluhkoti.

Bes augleem bija preeksch isstahdischanas peelaistas ari zitas leetas, to starpâ dahrsa saknes, kas gan loti mas bija suhtitas, bet labuma sinâ wareja droschi blakus stahtees wislabakajeem augleem, ko schinî arodâ war panahkt. Galwinu kahposti un Sawojas kahposti, rutki un kerbelrutki no Jeschewiza (Nr. 60), mihlestibas ahboli un karottes no Brankschewiza (naw wadonî apsihmets) bija loti teizamas. Saprotams, ka netruhka ari kirbisu, schoreis retâ leelumâ, kà teiza, 125 mahrzinu smagu. No milsiga leeluma wehl bija kahds rutku krahjums, kuri zaurmehrâ swehra tà ap 15 mahrz. Par laimi, ka scho saknu milschu apbrihnotaji nebija peespeesti, tos apehst, tas wineem nebuhtu par labu isgahjis.

Kartupelu, eewehrojot scho laiku, bija mas isstahditi un kà par brihnumu, wisi isstahditaji bija us to dsinuschees, isstahdit tikai ismekleti leelus, kas nemas naw eeteizams un us preekschu buhtu atmetams.

No zitahm isstahditahm leetahm wehl buhtu peeminami ahbolu koki no daschadeem eesuhtitajeem, konserwi un saftes, kas isskatijahs ne wisai peewilzigas un pehdigi daschi jauni, sche wehl mas pasihstami Amerikas dahrsa rihki, kà p. p. rokas sehjmaschina „Planet Junior" un rokas kulirators no tahs paschas fabrikas.

Par kahdu isstahdito dahrsa planu un dascheem krahsaini nobildeteem daschadeem augleem mehs negribam dot nekahdu spreedumu.

Isstahdes wadons nebija tà sastahdits, ka zeen. apmekletajeem apskatischanu atweeglinatu, ir ari nepeezeeschami wajadsigs, nahkotnê tiklab isstahditaju wahrdus kà ari leetas nolikt wairak saredsami. Masee numuri, kas starp augleem us galdeem guleja un us wadoni norahdija, bija nepeeteekoschi.

Kà jaw peeminets, publika isstahdi tik masâ mehrâ apmekleja, kas wehl wairak noschehlojami, tambehl ka schi isstahde pateesi brangi bija isdewusehs un apskatischanas wehrta. Kur meklejams zehlons schahdai rembenibai, to newareja isdibinat; kà rahdijahs, waina bija meklejama tanî apstakli, ka isstahde nebija peeteekoschi issludinata. Daudzeem Jelgawneekeem nebija ne jausmas, ka winu pilsehtâ atrodotees dahrsa auglu isstahde, tà ka wairak bija sweschneeku, kas isstahdi apmekleja, nekà paschi pilsehtneeki.

Preeksch publikas bija gahdats ari par loti labu kara musiku.

Beigâs mehs Jelgawas Latweeschu beedribai wehlam daudz laimes us winas pirmàs dahrsa auglu isstahdes labeem panahkumeem un issakam zeribu, kaut wina wehl jo beeschi isrihkotu schahdas isstahdes, kas nahk par labu muhsu lauzineekeem semkopjeem.

Warbuht ar laiku buhs eespehjams, peesleenotees pee dahrsa auglu isstahdes, domas par statistisku semneeku auglkoku sastahwa issinaschanu Kursemê praktiski isdarit. Tas buhtu darbs, kas buhtu par leelu swehtibu nahkotnê preeksch auglu raschoschanas tehwijâ. F. W.

Feletons.

Laubes Indrikis miris.

Zeribas pilnu zilweka dsihwibu, paschôs labakajôs spehka gadôs, ir nahwe negaidot sewim lihdz nehmuse. Sahpju pilni stahw ap wina sahrku sehroschà laulata draudsene un weenigais dehls, pee kura nelaikis wehl peedsihwoja to preeku, redsot winu, kreetni strahdajot, usaugam par jaunekli. Dsili aiskustinati par wina nahwi mehs stahwam pee wina kapa, kas mehs kopigi esam strahdajuschi, weenlihdzigi peekopdami zilweka dsihwibas dahrgakàs mantas, proti, usturet zilweka kruhtis dsihschanos us wisu, kas ir dailsch un jauks, un lihdz ar mums ir aiskustinati wina daudzee darba beedri un draugi.

Laubes Indrikis ir dsimis Durbê, Kursemê, 1841. gadâ, wina weztehws ir eenahzis no ahrsemehm. Tehws, kas bija galdneeks un wehlaku krodzeneeks, lika ari winam ismahzitees galdneeku amatu. Bet apdahwinatà sehna kruhtîs bija nepahrwarama dsihschanahs pehz sinibahm un ar uszihtibu un zeetu gribu winsch sinibâs tik tahlu papildinajahs, ka wareja nolikt eksamenu gimnasijâ. Wina karstà wehleschanahs, apmeklet augstskolu, nepeepildijahs, tamdehl ka truhka lihdzekku. Laube palika par mahjskolotaju.

Barons K., kas par jaunekli ruhpejahs, gribeja winam buht peepalihdzigs, lai sawu laimi kà eerehdnis mehginatu nodibinat, bet Laube pateizigi scho peedahwajumu atraidija, tamdehl ka winsch zereja kà awischneeks sawus spehkus derigaki isleetot. 1870. gadâ, pehz tam kad apprezejees bija diwus gadus Jelgawâ nodsihwojis, winsch atnahza us Rigu un atrada tur weetu pee 1887. gadâ miruschà „Mahjas Weesa" isdeweja Ernsta Plates. Pehz Leitana nahwes 1874. gadâ Plates winam ustizeja scha laikraksta wadibu, kas winam bija tahlak jawada dibinataja garâ, us zilwezes mihlestibas un taisnibas pamata.

Laube bija wahjsch meesâs un beeschi slimoja, zaur ko winsch daudzkahrt tika kawets, sawas daudz apsoloschàs jaukàs gara dahwanas attihstit. Mehs labpraht buhtum redsejuschi wina bagatàs gara dahwanas wairak isleetotas Latweeschu rakstneezibai par labu. Wina gara raschojumi atrodahs iskaisiti pa daschadeem laikraksteem. Weens no wina pirmajeem darbeem ir „Smiltneeku Andrejs." Ernsta Plates apgahdibâ isnahza 1875. g. „Pamahzischana Kreewu walodâ" un 1884. gadâ „Pilniga rehkinaschanas mahksla sadsihwei."

Rigâ nelaikis ir pastahwoschu peeminu mantojis Latweeschu beedribâ, kurai winam daudz japateizahs par jautajumu wakaru kuplinaschanu un weizinaschanu. Tee, kas schos wakarus ar labpatikschanu un sekmehm apmekleja, un tahdu ir leels pulks, tee wehl ilgi nelaiki peeminehs, kursch beedribâ lihdz ar to beedribas lozekli, kas winam lawru kroni us kapa lika, schos wakarus prata padarit par sekmigeem un patihkameem.

Otrdeen, 26. septembrî, plkst. 4 pehzpusd., mehs winu pawadijahm us kapu. No Gertrudes kapu-basnizinas, kas bija jauki pukehm gresnota, nelaikis tika paglabats. Leels lauschu pulks parahdija winam pehdigo godu. Pee kapa dseedaja dubultkwartets, sem Ahrgal kunga wadibas, aisgraboschas sehru un atwadischanahs dseesmas, kas loti gahja pee sirds. Mahzitajs Hilde siltôs wahrdôs eepreezinaja pakalpalizejus, aisrahdidams us satikschanos winâ pasaulê. Pehz tam runaja skolotajs Spundes kungs pee kapa runu, kuru te apakschâ nodrukajam, un nolika Rigas Latweeschu beedribas wahrdâ lawru kroni us wina kapu. Pehz wina runaja P. Ewers kungs, ari Latweeschu awischneeku wahrdâ.

Spundes kungs runaja schahdi:

Mehs schê stahwam pee kapa, kas nupat kà aisdarits. Sem schahs samestahs smilschu kaudsites ir dahrgi pihschli guldinati Us muhschigu dusu esam pawadijuschi sawu mihlo Laubes Indriki. To ne-apraud tik atstahta atraitne kà sawu laulato draugu, dehls kà sawu tehwu, mahsa kà sawu brahli, bet wehl simteem zilweku kà sawu mihlako un ustizamako draugu. Laubes Indrikis bija ihsts tautas wihrs, kas par sawu mehrki bija spraudis, Latweeschu tautai par labu strahdat, winas literaturu kopt un par winas attihstibu gahdat. Ar slawenahm gara dahwanahm apbalwots, winsch bija Latweeschu rakstneezibas laukâ eewehrojams strahdneeks. Latweeschu gariga attihstiba winam guleja pee sirds kà kahda dahrga manta un tai par labu winsch bija katru reisi gataws kertees pee darba un to weizinat, zik wina spehkâ stahweja. Latweescheem tadehl gan ir eemesls, par wina agro nahwi sehrotees, jo tee pasaude eeksch ta weenu no saweem kreetnakeem dehleem un is daschas buhdinas Latwijâ, kur Laubes Indrika gara raschojumi bija pasihstami, pazeesees, scho wehsti isdsirdot, sehru nopuhtas us augscheeni: Augstais debesu Tehws! waj newareji mums wehl ilgaki atstaht scho muhsu mihlo tauteeti, lai tas wehl jo kreetnaki apstrahdatu sawu darba lauku; bet Tawi zeli naw muhsu zeli, Tu esi to zitadi nolehmis nekà mehs to domajahm un wehlejamees!

Latweeschu tautas schehlabas par scha kreetnà tauteescha agro nahwi muhsu dsejneeks Pumpurs isteizis schahdôs wahrdôs:

Laubes Ingum.

Wina behru deenâ, 26. septembri 1889. g.

Ai, wehjini, kam tu lausi,
Osolinu rakstito?
Ai, semite, kam tu nehmi,
Tautas dehlu kreetnajo!

Ingus, Ingus! kadehl miri,
Kam tik agri aisgahji?
Waj Tew nebij mihli radi,
Waj Tew' draugi nezeenij'?

Waj ne tauta aizinaja
Tewi sawâ tihrumâ,
Waj tur nebija preeksch Tewis
Daudz ko strahdat, lihdzinat?

Waj Tew nebij augsti mehrki,
Kuri tahlak jasasneedz?
Ingus, Ingus! kadehl miri,
Kam tik agri aisgahji?

Gan Tew bija mihli radi,
Draugi Tewi zeenija,
Gan Tew tauta, pateiziga,
Ilgu muhschu wehleja.

Gan Tu pats jo projam dsinees
Tahlak strahdat, puhletees
Un par mehrki sewim liki
Sawu tautu isglihtot.

Bet Tew bija gruhta dsihwe
Zihnotees ar likteni
Tadehl, ka Tu pasemigi
Katram teizi taisnibu. —

Tadehl, ka ne-israhdijees
Saweem darbeem, nopelneem,
Mantas scheitan nesakrahjees
Tautas wahrda lihdzekleem. —

Par to Tewi deewu dehli
Weda gaismas mahjoklôs,
Lai tur augscham laimi bandi,
Kas scheit nepastahwiga!

Ingus, Ingus! mehs dehl Tewis
Scheitan dsili noskumstam;
Bet Taws Gars tur augscham dsihwos,
Redsehs tautu usplaukstam!

Ko Latweeschu rakstneeziba zaur Laubes nahwi ir saudejusi, to sche isteikt naw mans noluhks; tik ihsi wehl gribu usrahdit us to, ka aisgahjejs sawâ laikâ zihtigi un sekmigi Rigas Latweeschu beedribâ lihdz strahdajis un ne tikween winas labajâs deenâs, bet ihpaschi tanî laikâ,

Jelgawas Latweeschu beedribas Semkopibas Nodala isdalija pawisam 25 atsinibas leezibas, kuras dabuja:

1) Sipiagins — par augtu koku kopschanas zihtigu pabalstischanu;
2) v. Behrs — par publineem, weizinajot augtu koku kopschanu un isplatischanu;
3) J. v. Nolde — par smalkeem ahboleem;
4) Deeters — par labu ahbolu bagatu kolekziju;
5) v. Gerstenmeiers — par ahboleem, kuri pee mums labi isdodahs;
6) Raphaels — par augtu koku kopschanu, ihpaschi par jaunu teizamu sugu, kuru nosauz pehz wina mahjahm par „Pigu ahbolu" sugu;
7) J. Aufmans — par labi audsinateem koku augteem;
8) Behtinsch — par teizamu ahbolu un bumbeeru kolekziju;
9) Broederichs — par teizamu ahbolu kolekziju;
10) Lejeneeks — par smalku ahbolu, pluhmju u. z. bagatu kolekziju, ar pareiseem nosaukumeem, un par krahsoteem augtu sihmejumeem;
11) Moltschanows — par teizamu Eetsch-Kreewijas ahbolu isplatischanu Kurzemê;
12) Mituls — par teizamu ahbolu audsinaschanu;
13) A. Pelzs — par teizameem ahboleem;
14) Taube — par wihnogahm;
15) Silberts — par labeem tirgus ahboleem;
16) Brankschewizs — par ahbolu un bumbeeru audsinaschanu, gresnuma stahdeem un smalkeem sakku dahrsa raschojumeem;
17) Jeschewizs — par teizamu sakku dahrsu raschojumu bagatu kolekziju un jaunahm kartupeku sugahm;
18) Klewers — par augtu koku bagatu kolekziju;
19) Bächmans — par „serinkahm" un „zepineem" un ahbolu tehju;
20) Brauers — par zihtigu augtu koku kopschanu un par balteem burkaneem;
21) Wille — par sinepehm un apineem;
22) Grünhofs — par ruhpigu dahrsa kopschanu;
23) Walners — par ruhpigu dahrsa kopschanu;
24) Meyers — par Grumkowera bumbeereem, un
25) Kaugers — par augtu koku kopschanu smilts kalnâ.

Politikas pahrskats.

Wahzija. Pehdejâs deenâs bija ispauduschahs walodas, ka Bismarks esot saslimis, bet no zitas puses atkal teek apgalwots, ka winsch juhtotees spirgts un wesels.

Franzija, negribedama pakal palikt Wahzijai jaunu karu lihdsekku isgudroschanâ, ihpaschi besduhmu pulwera sinâ, jaunakâ laikâ isgudrojuse jaunu schaujamo lihdsekli, ar kuru warot eenaidneeku pat tad trahpit, ja tas ir paslehpees aiz kahda walna. Ismehginajumeem bijuschi labi panahkumi.

Schweizijâ schinis deenâs isdariti mehginajumi ar jauniisgudroto besduhmu pulweri. Ismehginajumi bijuschi loti apmeerinoschi.

Anglija. Londones doku strahdneeki eesahkuschi atkal streikot, wismasak kahda dala, tamdehl ka naw atlaisti tahdi strahdneeki, kas pee pirmajeem streikeem nepeedalijahs. Doku direkzija, negribedama atkal leelas jukas sazelt, ir atlaiduse kahdus 250 strahdneekus, ar kureem ziti nebija meerâ.

Portugalijas kehninsch ir saslimis. Pee wina slimibas gultas atsauza pa telegrafu no Wihnes profesoru Isidoru Neimann uz Lisabonu. Profesors dabujis uz 12 deenahm atwalinajumu.

Serbija. Karaleene Natalija wehl arweenu nawa ar sawu dehlu satikusees, jo waldiba to naw atlahwuse, kaut gan ir pats jaunais karalis par waru gribejis sawu mahti redset; waldibas wihreem wajadsejis pat waru isleetot, lai jauno karali no tam atturetu. Tagadejais sakars starp waldibu un karaleeni war peelikt it nopeetnis preeksch wispahriga meera Serbijâ. Atbildiba par to peekritihs waldibai.

Marokas kildas wehl arweenu naw beigtas. Spanijas waldiba prasa gandarijumu par daschahm pahrestibahm, kas padaritas pee Spanijas pawalstneekeem. Redsehs, waj Marokas sultans buhs tik laipnis, schos Spanijas prasijumus eewehrot.

Widus-Amerikâ uz Karmenes salas, Meksikas juhras lihzi, bijuse breesmigi leela wehtra, zaur ko, kâ domâ, aisgahjuschi bojâ kahdi 27 kugi un 125 nami. Ari zilweku dsihwibas buhschot gahjuschas bojâ.

Wehstules un sinojumi.

(„Mahjas Weesa" originalas korrespondenzijas.)

No Krona Preekulu pagasta mums raksta: Preekulu pagasts atrodahs 5 werstes no Zehsim, uz Raunas pusi. Preekuleeschi weenumehr puhlejahs preeksch sawa pagasta labuma. Un schinis gadôs ir ari gan deesgan puhles bijuschas, kur bija no jauna jâzet skola, teesas mahja un wisas ehkas no mnhra. Tagad, paldees Deewam, ar to wisu esam galâ. — Preekuleeschi scho wasaru junija mehnesî isrihkoja saluma swehtkus jaukajâ Sahrma kalnâ, kur atskaneja jaukas tschetrbalsigas tautas dseesminas no jauktâ kora, kuru wada muhsu pagasta skolotajs M. kungs. Tagad atkal no 6. augusta sahkot rihkojahs uz Mahrtinu deenu, kur isrihkos medneeku balli. Tamdehl tagad katru swehtdeenu pehz pusdeenas noteek mehrki schauschana, kur par katru schahweenu jamaksâ, bes pulwera un lodes, 10 kap., un ar wisu 14 kap. Preeksch schauschanas tik teek leetotas medneeku slintes. Tagad lihdz 23. septembrim ir tik diwi numuri saschauti. Godalgas schahdas: 1 ehrgeles, 1 slinte, 1 rewolwers. Schee winnesti tiks Mahrtinu deenâ isdaliti. Tad Mahrtinu deenâ nahks kehninu schauschanahs, kur schahweeni tiks aprehkinati dahrgaki. Kursch labaki schaus, tas buhs taî wakarâ par kehninu. Lai Deews dotu, ka ari uz preekschu walditu weenprahtiba, kâ lihdz schim. Leela pateiziba nahkahs pagasta wezakam K. kungam par wina puhlineem muhsu pagastâ. J. P.

No Budenbrokas, Diklu draudzê, mums raksta: Wiss, wiss eet uz beigahm. Ari jaukais seedons nekawejahs no mums schkirtees. Saulite arweenu pamasam atkahpjahs no mums, noskatidamees par koku wirsotnehm, it kâ gribetu muhs pawisam atstaht. Jauki skanâs meldijas ar saweem gawilneekeem jaw sen apklususchas, atstahdamas muhsu eewajas un birstites tukschas, tikai aukstais rudens wehjsch gaudo ap koku galotnehm un ar waru norauj wineem pehdejo wasaras gresnuminu, to schurp un turp mehtadams. Strautinsch, kas agrak bija puschkots jaukahm, seedoschahm pukitehm, tagad sehri tschalo uz leju, atgahdinadams, ka ari zilwekam ja-eet reis uz sawu dsihwes leju. Ne ganinsch wairs negrib ar jautro zihruli sawas dseesmas skandinat. Wiss, wiss wasaras gresnums un krahsznums nosudis, bet taî weetâ eestahjees jo bagati apswehtitais rudens, apsolidams arajam par wina waiga sweedreem atlihdsinat. Rudens rascha leekahs buht laba. Lini ari apmeerinoschi. Meeschi un ausas jo labi augušchi, tapat ari kartupeli. No dahrsa augleem kahposti naw labi isdewuschees. Tâ tad schogad ir gads par gadeem, kur waram preezatees par raschu. — Garahm un tumschahm naktim eerodotees, garnadschi sahk sawu weikalu kopt. Tâ par peem. naktî no 13. uz 14. septembri Kewek mahjas nomneekam P. W. uzlausta klehts, kur issagti 2 kaschoki, 1 wihreeschu drehbju kahrta un wehl zitas drehbes. Ari ta pascha nomneeka deenastmeitai K. R. uzlausts skapis, kur issagta wisa manta, isnemot kahdu masu atlikumu. Abu aplaupito skahde sneedsahs lihdz 100 rubleem. Wisa mekleschana palikuse bez sekmes. Kâ dzird, minetâ jaunawa bijuse pee sihlneekeem, lai ussihletu sagto mantibu, kura ari teikuse, ka sagtâs mantas wehl esot sagla mahjâ, lai tik meklejot. Tihri brihnums, ka pee mums, un it ihpaschi jaunâ pa-audzê wehl rodahs, kas domâ zaur sihleschanu sawu nahkotni issinat. Wehl daschas zitas sahdzibas izdaritas kaiminôs un apkartnê, kuras sche ussihmet naw mans noluhks. — No sawas puses issaku wehleschanos, lai klehtis tiktu ar zeeschakahm atslehgahm aizsargatas. Weentulis.

No Litenes mums raksta: Tumschahm naktim metotees, sahk firgu sagli muhs jaw apmeklet. Tâ nakti no 7. uz 8. septembri nosaga schejeenas A. mahju pusgraudneekam wina weenigo leelako mantu, firgu, kursch bijis aplokâ peesiets. Nabaga zilweks zaur to tahdâ postâ kritis, ka nesin, ko nu lai eesahk. Wanags.

No Zehsu puses mums raksta: Leepu pagastâ 22. septembrî sch. g. tikuschi maniti kahdi sweschi tehwini, Baischu mahju tuwumâ, pa meschu slahpstamees. Mahju saimneeks palizis nemeerigs un domajis tuhlit, ka tee naw labi zilweki, kamdehl darija pagasta waldei sinamu par to, ko manijis. Pagasta walde pasinoja apkahrtejeem kaimineem, lai sataisahs schos tehwinus guhstit, bet kad nu jaw pawehlu nahza, tad palika pee tam, ka Baischa mahja pa nakti jaapwakte. Tumsai metotees, aphrunojuschees wihri stahjahs uz wakti. Te ap pulksten pus weenpadsmiteem parahdahs muhsu pasihstamee laupitaji; wini nahk droschi uz B. mahju un taisni leekahs stalli eekschâ, bet te waktneeki ari klaht un sahk muhsu mihkos kaiminus guhstit, kuri uz kumeleem sehdedami, laisch ketnas walâ, tomehr tas ne-izdewahs. Skrihwers saker weenu no blehscheem, bet tas dod sawam aisturetajam par galwu un nosit pee semes, tad pats laisch zik jauda uz kruhmeem, tomehr par nelaimi winsch ussfrehja kahdahm waktim wirsû. Te schahweens norihb un saglis ari kriht, jo lode bija taisni trahpijuse peerê. 23. septembrî atweda Zehsîs lihki, kuru pasina par W. Tagad leeta stahw tahlakâ ismekleschanâ. J. P.

No Wischinskas, Tweres gubernâ, mums raksta: Schejeenas uz pastahwigu dsihwi apmetuschamees Latweescheem lihdz schim nebija sawas kapsehtas, bet tika no semes ihpaschneeka Sworiskin leelkunga, kâ basnizas preekschstahwja, norahdita kahda weeta Katlawanas pareistizigo kapôs. Lihdz ar to sahka domas rastees, dibinat jaunu ew.-lutera tizigo kapsehtu, pee kam Sworiskin leelkungs muhs pabalstija, atwehledams no sawa wairak tuhkstoschu desetinu leela gruntsihpaschuma ismeklet to jaukako un preeksch kapsehtas derigako weetu. Tâ tad pehdigi zaur dascheem puhlineem nahza kapsehta gatawa un tika 9. septembrî no Tweres gubernas superintendenta Jansen kunga eeswehtita. Wispirms daudz pateizibas ja-issaka semes ihpaschneekam Sworiskin leelkungam par grunts atwehleschanu, kuru tas labprahtigi dahwinaja, paskubinadams nemt jo peeteekoschu gruntsgabalu. Bez tam wehl Sworiskin leelskungs ir usaizinajis Latweeschus, blakam kapsehtai buhwet luhgschanas namu, atwehledams wajadsigo buhwmaterialu par brihwu dot. Pateesi, Sworiskin leelskungs pelna jo leelu eewehroschanu Latwju starpâ, jo neween laizigâ, bet ari garigâ sinâ tas ruhpejahs par schejeenas Latweescheem, kâ tehws par saweem meesigeem behrneem. Gan ar padomu, gan ar palihdzibu tas pabalsta schejeenas eenahkuschos, uz dsihwi nodibinajuschos Latweeschus, zik un kâ waredams, pat ne-eewehrodams, ka daschs wina labos nodomus un darbus ar nepateizibu ir atmaksajis. Wehlam schim labwehligajam kungam ilgu preeka pilnu muhschu nodzihwot un redset Latweeschu zenteenus un darboschanos planktin plaukstot, tad buhs Latweescheem gods un zeenijamam firmgalwim preeks.

Daschu Latweeschu wahrdâ: Bahlinu Janis.

Wehl no Wischinskas, Tweres gubernâ, mums raksta: Dzeltenâs koku lapas leezina, ka dabas mahmulina sahk sagaidit aukstako gada laiku, seemas sehja jaw eesehluse un rahda preezigu skatu semkopjam. Ihpaschi schinî wasarâ koku augli ir izdewuschees jo leelâ mehrâ, tikai weenigâ waina pee tam, ka Eetsch-Kreewijâ loti maz nodarbojahs ar dahrskopibu. Retums, kur dabu redset augku koku dahrsus, kas tatschu pee semkopja produkteem peeskaitams. Pagahjuschajâs nedelâs man, scho rindinu sarakstitajam, isnahza zeloschana kahdas 80 werstes pa semes zelu uz seemeleem, Nowgorodas gubernâ. Uz wisa deesgan garâ zela tikai weenâ weetâ redseju ne wisai leelu masapkoptu koku augku dahrsu, no ka zeen. lasitajeem noprotams, zik maz te ar dahrskopibu nodarbojahs. Tad wehl ihpaschi zeli ir gauscham ne-apkopti, nelabi, tâ ka slapjajôs gada laikôs, kâ pawasari un rudenî, gauschi gruhta pakluhschana, pat daschâ weetâ ar pahris sirgeem nespehj tukschus ratus pahrdabut. Sinams, wasarâ, kad ir sauss laiks, war braukt kurâ katrâ weetâ, jo purwu un muklaju te naw. — Par awischneezibu runajot, man jasaka, ka mehs masais Latweeschu pulzinsch, schim brihscham lasam 4 laikrakstus: 2 Mahjas Weesus, 1 Balsi un 1 Latweeschu awisi. Zitas lasischanas eestahdes, kâ bibliotekas, mums schim brihscham naw, bet japahrteek weenigi ar mineteem laikraksteem. Saluma preeki jeb ziti tamlihdzigi isrihkojumi pee mums scho wasar naw bijuschi, bet japahrteek weenigi ar dzimtenes isrihkojumu aprakstteem un kildoschanahm, kâ tas schaî laikmetâ alasch noteek, jo ko weens leela, to otris nosmahde un treschais peedodahs par izlihdzinataju. — Laiks pee mums deesgan silts, tikai weenmehrigais leetus peepluhdina wisas semakâs weetas un nokawe lauku raschojumu nowahkschanu. Salnas pee mums nekahdas naw bijuschas, tikai naktî uz 3. sept. bija pirmâ newisai leela salna, kurpreti laikrakstôs tiku la-

---

kad tai gruhti klahjahs, kad ta no daschahm pusehm tika nizinata un apspeesta, tad ari Laubes Indrikis peedereja pee teem, kas winas zenteenus sirdigi aizstahweja un tos weizinaja. Darba spehku beedribai tani laikâ bija maz un scho starpâ bija Laubes Indrikis ar sawu asprahtibu un meera mihlestibu eewehrojams beedribas atspaids, kuram pee winas nodibinaschanahs un tahlakas uzselschanas naw wis masakee nopelni. Rigas Latweeschu beedriba tadehl noleek kâ atsihschanas sihmi par wina darbeem preeksch wispahrigas Latweeschu attihstibas un kâ pateizibas sihmi par wina publineem schihs beedribas labâ scho lawru-wainagu uz wina kapu, tam weeglu smilti nowehledama. Dusi saldi, kreetnais tauteeti!

No nelaika draugu un darba-beedru puses runaja P. Ewers kgs aizgrahbtu sirdi schahdi:

„Dahrgais zelineeks! Tawas meesas nu beiguschas sche semes wirsû sawu gaitu, sawu zelojumu, kursch mums wiseem janostaigâ un kursch beidzahs schai weetâ. Mehs, kas mehs daudzkahrt ar Tewi kopâ zelojam un darbojamees, mehs waidam un sehrojamees pehz Tewis, jo Tu mums biji alasch mihlsch draugs un beedris, bez wiltibas, bez leekulibas, un tas ihpaschi Tewi mums jo mihlu darija. Bet mehs apraudam Tewi neween mihlu draugu un beedri, bet ari kreetnu strahdneeku sawâ augstâ darba laukâ. Un kaut Tu ari daschkahrt, kâ wihrs patstahwigi darbodamees, no mums atschkihrees, gahji sawu zelu, darbojees, kâ likahs, ne tâ, kâ to wehlejamees, ne tâ, kâ mehs to derigaki domajam, tad tomehr Tew bij alasch weeni un tee paschi noluhki, weens un tas pats gala mehrkis — sawas tautas attihstiba, winas labums: Kas Tewi tuwak pasina, tas sin, ka Tawa sirds alasch karsti pukšteja preeksch sawas tautas un tas warehs ari leezinat, ka ta sehkla, ko Tu sehji, nekrita uz akmena, bet dihga un sako tahlak pahr Tawa kapa welenahm. Tadehl mehs esam pahrleezinati, ka schodeen, lihdz ar mums waid un sehrojahs ari Latwju tauta, kura Tewi saudê kreetnu, garâ bagati apdahwinatu dehlu, zensigu strahdneeku, kahdu deemschehl tai tik maz un tik loti wajadzigs. Tu strahdaji kluzibâ, nemihkoji leelitees un ihpaschi schi pasemiba Tewi pazehla pahr daudz ziteem, eeguwa Tewim wispahrigu zeenibu un mihlestibu. Tawa aizeeschana rada leelu robu muhsu widû, sazel dzikas schehlabas muhsu sirdîs, bet mums paleek par apmeerinaschanos ta gandarischana, ka Taws gars dzihwos tahlak muhsu starpâ, ka Tawa peemina ne-izdzisihs muhsu tautâ un schis ir dahrgaks peemineklis, nekâ krahschni marmora jeb selta stabi. Dusi saldi, dahrgais draugs un zensoni!

Sehru swineschana beidzahs tapat ar dzeedaschanu, kâ ta bija eesahkusees un sehrahm sirdim behrineeki atstahja kapsehtu, kur wini bija guldijuschi no Laubes Indrika to, kas pee wina bija isnihkstoschs. Meers wina pihschleem! Lai duz saldi! Winsch ir dzihwes zihninu pabeidzis zihnitees. Dr. **Arnold Plates.**

Iz ledainâs pasaules.

Ir jaw no seneem laikeem mehginats nokluht zaur ledu augstu seemelôs, tomehr tas tik masâ mehrâ izdewees. Pehdejâ laikâ ir atkal sahkta greest wehriba uz scho aukstu, ledaino pasaules daku. Ja mehs ari sinam, ka uz sneega laukeem un pee ledus kalneem pilditahm juhrmalahm nawa eespehjams, apmestees uz dzihwi, ja ari mehs esam pahrleezinati, ka sche newaram nekahdu mantibu smeltees, bet to teesu mehs ar jo leelu sinkahribu sekojam teem droscheem wihreem, kas nebaididamees no breesmahm, tomehr dodahs uz scho nepee-eetamo pasaules daku, lai mehginatu kaut zik tuwakas sinas dabut no schihs muhsu semes dakas. Sawâ laikâ tamdehl newareja deesgan apbrihnot droscho Norwegeeti Nansonu, kas pirmais tuwaki ispehtija ledus un sneega apklahto Grenlandiju, tapat jaunakâ laikâ sinkahrigi wisi luhkojahs uz Dr. Kikentalu, kas tagad jaw otru wasaru usturahs aukstajôs seemelôs, lai waretu kaut zik tuwakas sinas no tureenas pahrnest. Ja atskatamees uz pehdejeem diweem gadu desmiteem, kas panahkts seemelu ledus apgabalu pehtischanâ, tad redzam, ka muhsu sinaschana soliti pakal solischam arweenu wairak paplaschinajahs. Wisleelakahs gruhtibas zelahs, ka newar pa dzilo sneegu un ledu uz preekschu tikt; jaunakâ laikâ sahkuschi leetot sneega kurpes, ar kurahm nahkotnê zere sasneegt weetas, kas lihdz schim bija nepee-eetamas.

Zekojot atrastas daudz weetas, kur senak ari apdzihwotaji bijuschi, bet tee sen waj nu isnihkuschi, jeb uz zitu weetu aizgahjuschi, kur tee war wairak baribas atrast. No atrastahm leetahm redzams, ka wini ir pratuschi daschas leetas smalkaki pagatawot, kas rahda no augstaka kulturas stahwokla. Eedzihwotaji pa leelakai dakai eet no weenas weetas uz otru, bet atrodahs ari ziltis, kas ir pastahwigi uz dzihwi apmetuschahs un jaw wairakus zilweku dzimumus weenâ un taî paschâ weetâ usturahs, kâ par peem. tahs ziltis, kas atrodahs seemelôs no Smitsunda. 4 zeemôs te dzihwo 410 galwu leels tautas zelms, kas daschâ sinâ no Eskimoseem izschkirahs, ir spehzigi un weseligi. Schee zilweki bruhnahm azim un strupeem, melneem mateem izskatahs labaki nekâ Seemel-Amerikas Indianeeschi; wini ir patikami un weesmihligi, wineem naw nekahdas waldibas, wini nepasihst nekahdus noseegumus, dzihwo sawâ starpâ satizigi un draudzigi, it ihpaschi behrni ir loti rahtni un pazeetigi. Winu darbiba ir tik, preeksch sawas dzihwes wajadzigo usturu sagahdat. Pa juhru peldoschos kokus wini izsweejo preeksch sawu buhdinu taisischanas. Februara sahkumâ wini eesahk medit seemela breeschus, ronus un eider-pihles, starp 1. un 10. maju eesahkahs walsiwju kerschana, ko izdara ahdas laiwâs, kurâs atrodahs 10 zilweki, wihreeschi un seeweeschi. Walsiwis ker tâ lihdz junijam, tad wini dodahs tahlaki uz semes widu un tur ar zitahm ziltim eemaina daschadas leetas, kas wineem pascheem truhkst.

Atgreezuschees atpakal juhrmalâ, wini atkal iseet uz medischanu. Tad sataisa sawas seemas buhdinas, pehz tam atkal eesahk ronus medit uz ledus. Ronus ker ar tihkleem jeb scheberkleem. Seema eesahkahs ar wizadeem swehtkeem un dejahm, uz kureem eedzimuschee eeluhdz zits zitu sawâs buhdinâs. Prezejotees neteek nekahdas ihpaschas zeremonijas izdaritas. Daschi tura ari wairakas seewas, bet tahs eenem mahjâ deesgan zeenitu stahwokli. Loti joziga ir daschkahrt bruhtes uzrunaschana: kahds wihrs, kas bija atraitnis, wehlejahs apnemt otru seewu un gribeja dabut tuhlit pirmo skuki, ko satika, kamdehl winu sagrahba pee auzim un rahwa sew lihdz. Loti slawejama ir winu zeeniba pret wezakeem zilwekeem, ihpaschi behrni zeena loti sawus wezakos. Laudis tiz kahdam wisu leetu raditajam garam, no kura ihpaschi naktî jabihstahs, tamdehl ka winsch ari izposta, bez tam wini tiz daudzeem gareem un zitahm tenkahm. Schis tautas zelms, kâ rahdahs, maz pamazam sahk izmirkt, jo daudz wairak nomirst, nekâ peedzimst. Mironus eezschuhj ahdâ un nonez kahdâ tukznescha weetâ, kur tos tapat atstahj semes wirsû. No baltajeem zilwekeem wini wiswairak kahro dabut rumu un tabaku. Daudzi no wineem wehl leeto rihkus un leetas, kas pagatawotas no kaula un akmena, kaut gan netruhkst ari mahzitako tautu pagatawotahs leetas, ko wini dabu no bojâ gahjuscheem kugeem. Daschas ziltis nodarbojahs ar daschadu mahkslas leetu pagatawoschanu, ihpaschi wini izgreezsch wizadas leetas, zilweku tehlus un kustonus no koka jeb kaula.

sijis, ka Kurseme nakti uf 21. augustu bijuse naktssalna, kas nosaldejuse kartupelu lakstus. Schowasar ihpaschi seena eewahkschana ne-isdewahs, jo seena laikâ alasch muhs leetus apmekleja. Bahlinu Janis.

Jf Walsts galwas pilsehtas.

Peterburga. „Now. Wr." raksta, ka justizministerija isstrahdajuse likuma preekschlikumu, pehz kura swehrinato adwokatu skaitâ aprobeschojams usnemamo Schihdu skaits.

Peterburga. Beedriba preeksch glahbschanas uf uhdena nolehmuse uf wisahm sawahm glahbschanas laiwahm turet elu kâ wilnu apmeerinaschanas lihdsekli. — Kâ „Graschdanins" dsirdejis, tad zihkfteschanahs jahschanâ un brauksch anâ turpmak netikschot atlauta swehtdeenâs un swehtku deenâs.

Peterburgâ atnahkuse sina, ka Persijâ, pee Kreewijas robeschahm parahdijusees koleera sehrga. Muhsu waldiba spehruse tuhlit nopeetnus solus, lai sehrga netiktu Kreewijâ eewesta.

Walstskase pehz nupat islaistahm sinahm scha gada pirmajâ pusgadâ eenehmuse $37^2/_3$ milj. rbl. wairak nekâ pagahjuschâ gadâ; bet walsts isdewumi par pagahjuschâ gada pirmo pusi bijuschi $5^1/_8$ milj. rbl. masaki. Pawisam scha gada pirmajâ pusê eenemts 412,492,000 rbl. un isdots 415,362,000 rbl., tâ ka starpiba bijuse tikai drusku wairak nekâ 3 milj. rbl. leela, kamehr pehrn 1. julijâ schi starpiba bija $45^2/_3$ milj. Wairak eenehmumus schogad wiswairak atmetuschi muitas nodokli — wairak nekâ $17^1/_3$ milj. rbl., tad dsehreenu akzises — gandrihs 13 milj. rbl. u. t. t.

Tautas apgaismoschanas ministerijas pahrsinâ gada laikâ labprahtigi dahwati 172,050 rublu, no kureem jadibina 15 stipendijas pee augstskolahm, 20 — gimnasijahm un 49 — elementar un meitenu skolahm.

Preeksch muitas maksas tamoschnâs finanzministris preeksch scha gada pehdejâ zetorkschna nolehmis leetojamai naudai schahdu selta kursu: 1) par weenu sudraba rubli — 70 kap.; 2) par weenu papira rubli un par rubli sihkâ naudâ — 65 kap.

Eekschleetu ministerija nodomajuse Widsemê un Kursemê, kâ ari zitâs gubernâs daschus sihkus aprinkus saweenot.

Eekschleetu ministerija apspreeschot jautajumu par derigu usraudsibu par wisahm dibinajamahm gara wahjneeku dseedinaschanas eestahdehm. Tas tadehl esot wajadsigs, ka tahdas eestahdes tagad ne reti usturot personas, kuras nepeeder pee ahrstu schkiras un kuras tadehl beeschi notikuschi atgadijumi, kuri teesahm bij janem ismekleschanâ.

Eekschleetu ministerijâ aiskustinatais jautajums par Walstskontroles eeweschanu par labdaribas eestahschu darbibu tikschot nemts apspreeschanâ ar labdaribas eestahschu preekschneeku lihdsdalibu. (Sud. Gas.)

Dsehreenu pahrdotawas. „Sudebnaja Gaseta" dsirdejuse, ka pehz no kahdas gubernas kameralpalatas aiskustinatâ jautajuma par dsehreenu nodokla uslikschanas kahrtibu uf tirgotawahm, kuras eenem wairak nekâ weenu istabu, no finantschu ministra nesen islaists sewischks isskaidrojums kameralpalatahm, pehz kura no tahm dsehreenu pahrdotawahm, kuras eenem wairak nekâ weenu istabu, japagehr lai isnem 2. gildes sihmi, pee kam tomehr tahs tirgotawas istabas, kuras der tikai dserschanai uf weetas un kuras dsehreeni ihsteni neteek pahrdoti, naw peerehkinamas.

Ahrstu saraksts tagad teek isdarits. Ahrsteem teek peesuhtitas katram pa 2 eksemplaru tâ sauktâs mediku kahrtis, uf kurahm teem katram, bes parastahm sinahm, ja-usraksta saws wezums, tiziba, kad medizinifkâ fakultatê sawu studiju beidsis, ari ja-usdod, kahdai ahrstibas nodalai winsch nodewees, waj bes tahs wehl nodarbojahs ar ziteem darbeem, waj stahw deenastâ un zik winam no sawas priwatpraktikas eenahk. Beidsamâs sinas wehlahs dabut sewischki no teem ahrsteem, kuri praktisê uf laukeem, starp semneekeem. Schihs kahrtis no weetigâs medizinalwaldes teek apstiprinatas un uf tahm teek peesihmets ari laiks, kad peederigais ahrsts sawu darba lauku atstahjis waj nomiris.

Militarmedizinas wirswalde domajot dibinat ahrstu spezialkursus, kurôs militarahrstu sinibas papildinatu. Tahdus kursus dibinaschot Peterburgâ pee militarakademijas, Kijewas kara slimnizâ, tahlak ari Warschawâ, Kasanâ un Odesâ. Kursôs ihpaschi ruhpigi gahdaschot par weselibas mahzibas un tahdu slimibu studiju, kas kara laikâ mehdsot izseltees. Tagad kara slimnizahm, kuras kursi notikschot, apgahdajot wajadsigos rihkus preeksch bakteriologijas un ziteem pehtijumeem.

Nedelas pahrskats par notikumeem Baltijâ.

Preeksch Rigas un Rigas aprinka par meerteesneschu amata kandidateem isredseti schahdi kungi: a) muischneeki: Widsemes gubernas marschals barons Fr. Meyendorffs Wez-Bebrâ; residejoschais landrahts barons Tiesenhausens Inzeemâ; landrahts Ed. v. Transehe Taurupê; barons Aleks. Budbergs Mangalôs; Ernst v. Rautenfeldts Rembatâ; Ed. v. Zur-Mühlen Bilskâ; Euschens v. Pistolkors Ratikwerê; barons Rob. Freytag-Loringhoven Skultê; barons Fr. Wolff Ropaischu Waldenrodê; kreisdeputats Maks v. Siwers Skrihwerê; barons Georgs Sass Mezkilâ; porutschiks Pauls v. Günthers; b) Rigas eedsihwotaji: kol. asesors Fr. Sticinskis, gub. sekretars Nik. Kamarins, tirgona dehls Wilh. Sturtzs, cand. juris Wilh. v. Bulmerincq, grad. students Joh. Huff's un kol. sekr. Konstantin Grünwalds.

No Puseneekeem. „Naminsch kuhp, naminsch kuhp, bahlinsch dara alutin'. Juhgsim behro kamanâs, brauksim sehrstu bahlinôs." (Taut. dseesma). — Schoreis nejuhdsahm wis behro „kamanâs", bet ratôs un aisbrauzam sehrst bahlinôs. Ja, bet kas tad tas tahds par bahlinu ir, ko tâ apsehrsa? — Tas jaw, rau, ir bahlinsch Grota kungs, Puseneeku skolotajs. Schi gada septembra mehnescha sestajâ deenâ Grota kungs noswineja diwdesmitpeezu gadu amata swehtkus. Diwdesmit un peezus gadus tas sahjis Puseneekôs par skolotaju un Puses basnizâ par dseedataju. Diwdesmit un peezus gadus tas strahdajis pee Puseneeku jaunâs paaudses isglihtoschanas. Diwidesmit un peezus gadus tas strahdajis uszihtigi ta Kunga wihnakalnâ, un ka tas naw welti puhlejees, to peerahdija wina swehtku deena 6. septembrî. Grota kungs peeder pee teem karakteereem, kas dsihwo kluši tik sawam usdewumam, kas pazeetigi welk pee sawa juhga, peeteek ar to, kas tam ir, un preezajahs par sawu kluso, satizigo familijas dsihwi, — laipniba un mihlestiba ir wina dsihwes pamats, ar bibbeles wahrdeem runajot: „ihsts Israeleetis, eeksch kura naw wiltibas." Tas pats ir sakams no wina zeen. laulatâs draudsenes un ziteem familijas lozekleem. Saprotama leeta, ka mahjâ, kur tahdi laipni laudis dsihwo, weesi labpraht ween salasahs. Tâ ari 6. septembrî saradahs Puseneeku skolas namâ weesu leelais pulks. Bija sabraukuschi gan radi un amata beedri, gan draugi un kaimini, Grota kungu apsweizinat wina goda deenâ. — Pats swehtku akts eesahkahs pehz pusdeenas, ap pulksten pus diweem, ar kopigi dseedatu dseesminu: „Lai Deewu wisi lihdsi". Tad zeen. mahzitajs Tillinga kungs runaja par teem wahrdeem: „Lihdsi schejeen' Deews man lihdsejis". Par tahdu paschu tematu runaja ari skolotajs P. Schkutte. Skolotajs Taubenbergis issazija jubilaram sweizinajumus no E. Dünsberga tehwa Dundagâ un J. Neumana Kaukasâ. Pilinu saimneeks apsweizinaja jubilaru Puseneeku saimneeku wahrdâ, un it pehdejais apsweizinatajs bija kahds mass skolens. Apsweizinataji nebija nahkuschi tukschahm rotahm, bet tee nodewa ari lihdsi ar sweizinaschanahm jaukas dahwanas. Pehz swehtku akta bija kopigs swehtku meelasts ar weselibas issaukschanahm. Tad sahkahs deja. Swehtki beidsahs tik otrâ deenâ. — Jt sewischki patihkamu eespaidu darija apsweizinajums no pagasta puses un no masâ skolena. Zaur tahdu dsihwi un sirsnigu peedalischanos pee sawa skolotaja, sawa garigâ audsinataja goda-deenas, Puseneeku pagasts ir isdewees sew jauku, smuku leezibu. Tas ir apleezinajis, ka ta sehkla, ko skolotajs kaisijis winu starpâ, behrnu sirdîs, naw krituse uf nederigu, bet labu semi, un ir auglus nesuse. Pateesi, redsot, ka wina puhlinus ari atsihst un prot zeenit, skolotajam ronahs sirdiba un preeks, ari jo projam sawu amatu nokopt ar uszihtibu un mihlestibu. Un kad winam pee tam kahdas nepatikschanas rodahs, kad ronahs tahdi, kas wina puhlinu ne-atsihst, waj nopalâ, tad winam atleek ta jaukâ apsina: wisi naw tik nepateizigi, kâ schis; pagasta zilweku leelakâ daļa un labakâ puse isturahs zitadi, atsinigi, — bet schis nabadsinsch jaw nesina, ko winsch dara, — tam japeedod. — Jubilars dabuja wehrtigas un jaukas dahwanas no Puseneeku dsimtkungeem, Puses mahzitaja, saweem amata brahleem, pagasta, apkahrtnes Wahzeescheem un wehl kahdahm personahm, kopwehrtibâ no pahri par 200 rbl. Sihmejotees uf to, masais skolens sazija, ka wini, proteet skoleni, esot masi un teem ne-esot nekahdu dahwanu, ko pasneegt; bet tomehr par atsinibas sihmi tee gribuschi ko darit, un tapehz eestahdijuschi dahrsâ smuku, kuplu osolinu, lai tas augtu un kuplotu schai deenai par peeminu. Schee weenkahrschee behrna wahrdi bija tik aisgrahboschi, ka daschs labs klusam wehlejahs: Juhs, masas, mihlas dwehselites, kaut Juhs paliktu weenmehr pateizigas saweem labdareem, saweem wezakeem un skolotajeem! Tad ari mihlais, wezais debesu Tehtinsch, kas laipni noskatahs uf tahdeem mihlestibas darbeem, Juhs schehligi swehtihs, zaurzaurim, wisu Juhsu muhschu! (L. Aw.)

Maskawas apkahrtnê pagahjuschâ nedelâ bijuse breesmiga wehtra, kura Sokolnikâ ween israhwuse wairak nekâ tuhkstoschi koku ar wisahm saknehm. Ari paschâ Maskawâ wehtra nopleh-suse koti daudsi tirgotawu schiltes.

Pleskawas gubernâ lini schogad koti labi isdewuschees, bet linu tirgotajeem tomehr leelas ruhpes, tamdehl ka ahrsemju fabrikanti linus mas peeprasot. Ahrsemju fabrikanti newarejuschi ispahrdot sawus raschojumus un tamdehl palikuschi pahri daudsi ne-isstrahdatu linu. Ari Kreewijâ esot leeli krahjumi no pagahjuscha gada lineem; tâ Pleskawâ atrodotees kahdi 5000 birkawi, Rigâ kahdi 38,000 birk. un Peterburgâ kahdi 58,000 birk.

Jf Rigas.

Sinibu komisija winu treschdeenu notureja pirmo sehdi pehz garaka wasaras brihwlaika. Preekschneeks A. Weber kungs wispirms sinoja, ka rakstus eesuhtijuschi: Radagaiss — peesihmejumi pee wahrdu krahjumeem II. un III. rakstu krahjumâ; peesihmes leksikahm, if Widrischu un Lehdurgas apgabala; krustibas, kahsu un behru eeraschas Widrischu un Markaschu pusê, ihsi ussihmetas; P. Silinsch — tautas dseesmas if Weetalwas Odseenas; Jahnis Dawids — 1000 taut. ds. if Bikseres apgabala; Dekschnu Ansis — 562 taut. ds., teikas, mahni un mihklas; P. Zaunits — mahni; Karlis Pohrts — 100 taut ds. if Mahlpils ar daschahm peesihmehm; Rempu Wilhelmine — 674 taut. ds. if Wikstenes apgabala; Fr. Bajinskis — taut. ds.; Wihtolu Brenzis — taut. ds., pa dalai ar meldijahm, no Stukmanu un Kruftpils robeschahm; P. Silinsch — taut. ds., druskas if sentschu mitologijas un mihklas; Fr. Fischers — taut. ds., I. burtniza if Rahwas pagasta, II. burtniza if Leel-Kruhtes; Romanu Aleksandrs — daschadi puku wahrdi, kuri naw mineti nel. Ilstera botanisku nosaukumu salasijumôs; Awotinu Andrejs — 305 taut. ds. un mihklas if Soses; Legsdu Ingus — taut. ds.; Gaweeschu mahnu nosaukumi; puhschloschanas wahrdi; Grobinas aprinka daschu preekschmetu leetoti sawadi nosaukumi, Gaweesê un Schustê; Julijs Weinbergs — taut ds.; P. Graubinsch — weetu wahrdi Gahrsenê, Ilukstes aprinkî, Dobeles, Tukuma, Grobinas un Kuldigas aprinkôs, Wentes pusê un Bauskas apgabalâ; daschi nosaukumi Leepajas apgabalâ; Fr. Tupetajs — taut. ds. if Gaikenes; J. Alberts — taut. ds. if Jehkabstates apgabala. E. Dünsberga tehws bij dahwajis Sinibu Komisijai manuskriptu, kuru winsch sarakstijis 1848. gadâ „Swehta apzereschana Jaunâ gadâ". Melups no Koschlutes dahwaja schahdas grahmatas: „Widsemes Kalenderis uf to 1830tu gaddu, kam 365 deenas irr. Rihgâ, Häcker" un „Das Schwedische Land- un Stadt-Recht. Riga, 1709". M. Arons nodewa 2 herbarijas (stahdu krahjums) „Jf Daugawas krasta floras", kurus nel. Ilsters nolehmis Sinibu Komisijas musejam. M. Biemanis nodewa 1050 tautas parunas un sakamus wahrdus, kurus winsch sakahrtojis if Brihwsemneeka un Sinibu Komisijai peesuhtiteem krahjumeem, bet kuri wehl nenodrukati. Sapulze nospreeda, schihs 1050 parunas usnemt nahkoschâ, Sinibu Komisijas sestajâ rakstu krahjumâ, kurâ eeweetos wehl kahsu eeraschas, daschas mahnitizibas atleekas un darba rihku nosaukumus. Nodomats scho rakstu krahjumu islaist klajâ wehl schinî gadâ. Tad sapulze noklausijahs un apspreeda augschâ mineto preekschmetu nosaukumus if Grobinas aprinka. — No sapulzes spreedumeem buhtu minams, ka nolehma islaist peeprasijumu, waj tee tautas meldiju eesuhtitaji Sinibu Komisijai, buhtu meerâ, ka Sinibu Komisija nodod notis Musikas Komisijai dehl zaurluhkoschanas un nodrukaschanas, kuras deretu schim noluhkam.

Atkal jauns blehschu stikis. Kaut gan daudskahrt laikrakstôs teek norahdits, lai publika sargajahs no blehscheem, tomehr schahdi norahdijumi neteek eewehroti. Sawâ laikâ jaw tika sinots, ka blehschi isdomajuschi jaunu krahpschanas stiki, pahrdodami misina skaidas par seltu. Buhtu domajams, ka nu scheem tumscheem goda wihreem buhs amats atnemts, bet deemschehl atkal „Ztg. f. St. u. L." sino par kahdu jaunu peekrahpschanu. Proti kahds Sweedru tirgonis schinîs deenâs bijis atbrauzis uf muhsu wezajo Rigu, lai nopirktu schahdas domatahs selta skaidas par kahdeem 8000 rubleem, kamehr pahrdewejs apgalwojis, ka preze esot wehrta kahdus 13,000 rbl. Bet nu wehlaku israhdijees, ka nopirzis prastas misina skaidas, kam warbuht kahdi pahra rublu wehrtibas. Ne wiss ir selts, kas spihd! Kas lehti tiz, tas top peewilts!

Grahmatu galds.

Mellina un beedra apgahdeenâ, Rigâ, nesen isnahkuse jauna **Kreewu walodas mahzibas grahmata** no Dienstmana-Dadsischa, spezieli preeksch leetoschanas Baltijas elementar-skolâs. Schi mahzibas grahmata ir Wahzu tulkojums, kahdas preeksch Baltijas tautas skolahm nolemtas un no Tehrbatas mahzibas apgabala kuratora atwehletas grahmatas, kura sawâ tagadejâ formâ (wahzisti-latwiski) dascham labam tautas skolotajam Wahzeeschus un Latweeschus kopigi mahzot, buhs no leela swara.

Jf muhsu weesigâs sadsihwes.

„Rigas Latw. Labd. Beedriba".

Swehtdeen, 1. oktobri, Rig. Latw. beedr. leelajâ sahlê, loterijas islosejums.

„Gertrudes basnizâ."

Tai paschâ deenâ, pulksten 7 wakarâ: garigs konzerts.

„Katrindambja pal. beedriba".

Tai paschâ deenâ, Mikelu balle, Peterfalas eelâ Nr. 1.

„Rigas palihdsibas beedriba".

Tai paschâ deenâ: Mikelu balle.

„Pahrd. Latw. amatn. palihdsi. beedriba".

Tai paschâ deenâ: Masku balle Wingrotaju sahlê:

„Jonatana beedriba".

Tai paschâ deenâ: Masku balle Dsirnawu eelâ Nr. 109.

„Peterb. Ahrrig. Dseed. Beedriba."

Tai paschâ deenâ: Balle Wahzu amatneeku beedribas sahlê.

„Pawasara beedriba."

Tai paschâ deenâ, pulksten $^1/_2$7 wakarâ, jautajumu isskaidroschana.

„Rigas Latw. amatn. palihdsi. beedriba".

Tai paschâ deenâ, plksi. 2 pehz pusd. generalsapulze Karlewiza (bijuschâ Sarina) sahlê.

Latweeschu teatris.

Swehtdeen, 24. septembri sch. g., atkahrtoja M. Skrusischa tulkoto joku lugu: „Wehrschu kuptschis," kas jaw pagahjuschâ sesonâ weesojahs wairak reisas uf muhsu skatuwes un eeguwa arweenu publikas leelako labpatikschanu. Tapat ari schoreis bij saradees labs skaits teatra zeenitaju, kas nosstatijahs patihkamo tehlojumu if muhsu laiku pateesas pilsehtneeku dsihwes ar redsamu eewehribu un pagodinaja ar skalu applausu weiklos akteerus un aktrises. Waram droschi sazit, ka schis tulkojums ir weena no labakajahm joku lugahm, kuras noluhks ir nopeetni graisit sadsihwê eeweesuschos netikumus, nonizinat un isnihzinat pahrspihleto augstprahtibu preeksch saweem lihdstauteescheem. Raksturus, kahdi tehloti schai lugâ sawâ ihstajâ weidâ, atrodam nereti wehl pee Latweescheem, jo deemschehl wehl tagad daudsi tahdu wehjgrahbschu pasaule, kas zenschahs atswabinatees no sawas tautibas un kaunahs atsihst godigu tauteeti par sawu radineeku jeb pasihstamu.

Eewehrot schihs lugas kreetno kodolu, zeram, ka ta ari wehl nahkotnê parahdisees muhsu mahkslas templi un ka ta mantos arweenu pateizigus skatitajus, kâ tas jaw lihdschim notizis. — Kopspehle weizahs it gludi. Sewischku atsinibu pelna Dubura kunga Brenzis Breedis un Jansona kunga tirgotajs Breedis, kuru rutinetâ spehle peerahda, ka minetee kungi teatra mahkslâ labi eestrahdajuschees. Tapat waram tikai usteikt Akmentiņa jaunkundses Klotildu, kâ ari Stiprais jaunkundses Lihsinu, kas sawas ne wisai plaschâs lomas israhdija deesgan brangi. Osolin kungs (Roberts) spehleja peeteekoschi, tikai kustibai daschôs statôs wajadseja buht dsihwakai. Jehkabs Wahrnas kungs ispelnijahs gan publikas jautribu, bet bij weetahm pahrspihlets un nedabigs radijums. — Pahrejâs lomas atradahs kreetnâs rokâs. Scho reisi dabujam dsirdet jaunos musikas eepinumus, ko sakanojuschi pasihstamee komponisti, Ores un Schanzberga kungi. Tillab dseesmu teksts, kâ ari musika ir jauka, tikai janoschehlo, ka pawadijums ir drusku pakails un atstahj, pilnam orkestrim pawadot, nepeeteekoschu eespaidu.

Beigâs waram atgahdinat zeen. publikai, ka trokschnoschana pa israhdes laiku stipri masina katra skatitaja eespaidu. Wehlamees, kaut reisi muhsu teatra publikâ nodibinatos pilniga kahrtiba. Kr. T.

Deewa-kalposchana Rigas basnizâs.

Swehtdeen, 1. oktobri 1889. g. Petera basnizâ w.-m. Weyrich pulksten 1 pehz pusdeenas. Gertrudes basnizâ mahz. P. Dietrich pulksten $^1/_2$10 preeksch pusd. Jesus basnizâ mahz. Bergmann pulksten 2 pehz pusdeenas. Mahrtina basnizâ mahz. Paukschen pulksten 2 pehz pusd. Pahwila basnizâ mahz. E. Walter pulksten $^1/_2$9 preeksch pusdeenas un pulksten 6 pehz pusdeenas.

Tirgus sinas.

Rigâ, 28. septembrî 1889. g.

Kweeschi: Kreewu, pehz labuma, 90—102 kap. pudâ, Kursemes, 126 mahrz. 90 kap. pudâ.

Rudsi: Kreewu, 120 mahrz. 75 kap. pudâ, Kursemes 120 mahrz., 71 kap. pudâ, Kursemes schahwetee 120 mahrz., 73 kap. pudâ.

Meeschi: diwkanschu, 112 lihds 113 mahrz., peedahwâ par 73 kap. pudâ, seschkanschu schahwetee, 100 mahrz., 73 kap. pudâ.

Ausas: Kursemes labâs 70 lihds 75 kap. pudâ, Kursemes weenkahrschâs 67 kap. pudâ, Kreewu labâs no 70 lihds 76 kap. pudâ, Kreewu, zaurmehra labuma, 68 kap. pudâ.

Sirni: scha gada wehl netop peedahwati.

Linsehklas: weenkahrschâs 129 kap. pudâ, stepju sehklas 144 kap. pudâ.

Kanepu sehklas: schahwetas peedahwâ par 107 kap. pudâ, neschahwetas 103 kap. pudâ.

Kweeschu klijas: rupjâs 53 kap. pudâ, smalkâs 50 kap. pudâ

Naudas-papihru zena.

Peterburgâ, 27. septembrî 1889.

Papihri.	maksj.	prasija.
Rusimperials	765	768
5% bankbiletu 1. islaidums	$99^1/_2$	$99^1/_8$
5% „ 5. „	$99^1/_4$	$99^1/_2$
5% Krustruma isnehmums no 1877. gada	$99^1/_4$	$99^1/_2$
5% „ „ „ 1879. „	$99^1/_4$	$99^1/_8$
1. 5% Kreewu prehm. aisnehmums	$260^1/_4$	262
2. „ „ „ „	$238^1/_2$	$239^1/_2$
5% konsol. 1871. gada aisnehmums	—	—
Odes. pilsl. hipoteku bankas $5^1/_2$% obligazijas	$93^3/_4$	94

Berlines birscha.

10. oktobri (28. septembri) 1889.		Deenu eepreeksch
Kreewu kredit-bil. par 100 rubl. kassa	211 —*)	211 25
„ 100 rbl. uf oktobri	210 75	211 75
„ 100 rbl. uf nowembri	209 25	210 25

*) 1 walsts-marka = 47 37 kap.

Tendenze preeksch Kreewu naudaspapireem: wahja

Jaunakàs sinas.

Meerteesneschn sapulzes Baltijà buhschot schahdàs pilsehtàs: Rigà, Zehsis, Terbatà, Wilandè, Arensburgà, Jelgawà, Tukumà, Jehkabpilì, Kuldigà, Leepajà, Rewelè un Wesenbergà.

Rigas polizijmeistars, kolegiju rahts Wlasowskis, pehz likumigu gadu isdeeneschanas, pa-augstinats par statsrahtu.

Rigas Petera-Pahwila brahliba buhweschot, kà „R. W." sino, pareistizibas basnizu Edinburgas meschà, pee Majoru robeschas.

Riht, swehtdeen, 1. oktobrì, pulksten 7 wakarà, garigs konzerts Gertrudes basnizà, isrihkots sem Ahrgal kunga wadibas, uf ko daram zeen. publiku usmanigu.

Buhwejamai Katolu basnizai uf bijuscheem katolu kapeem, pee Katolu eelas Nr. 21, isgahjuscho swehtdeenu lika pamata akmeni. Basnizà buhschot telpas preeksch 1250 zilwekeem un winas buhwe ismaksaschot 60,000 rbl., no kureem lihdſ schim zaur labprahtigahm dahwanahm salasiti wehl tikai 13,000 rbl. Komiteja zere ari pahrejo sumu salasit.

Rigas Latw. labdar. beedriba riht, 1. oktobrì, isdarihs sawu scha gada loterijas islosejumu Rigas Latw. beedr. namà. Starp islosejamahm eetahm atrodahs ari diwas Rigas krahschanas kases sihmes, katra 25 rbl. leela.

Rigas Latweeschu teatrim tika nospreests schahds repertoars preeksch nahkoscha mehnescha:

8. okt. — skatu luga „Sadsihwes pihlari" (pirmo reisi);
15. „ — luga wehl nenoteikta;
15. „ — operetu wakars: a) „Peewiltais augkotajs" jeb „Braschi sehni"; b) Laupitaju duete is operas „Stradella" (pirmo reisi);
22. „ — skatu luga „Sarkanais kungs";
19. „ — operete „Kornewilas swani".

Us Widsemes dselszela brauzeeni drihsumà no Rigas iseeschot diwas stundas wehlaki un Rigà peenahkschot trihs stundas agraki, nekà lihdſ schim. Turpmak wareschot braukt taisni lihdſ Pleskawai, bes ka buhtu Walkà japahrsehschahs.

Kilorenges pehdejà laikà zenà krituschas no 5 uf 3 rbl. par mehru.

Mengeles labdaribas beedribas statuti apstiprinati 2. augustà sch. g. no eekschleetu ministerijas.

Kursemes mahzitaju sinode atklahta winu otrdeenu Trijadibas basnizà ar sprediki no generalsuperintendenta.

Irlawas basnizas ehrgeles, kà „B". sino, eeswehtitas 10. septembra deenà. Reisà ari atskanejis jaunais swans, ko masà draudse eeguwuse.

Krona Preekules pagastà Baltijas domenu pahrwalde pahrdewuse 10 semneeku zeematus, kopà par 11,144 rbl. 97 kap., t. i. zeematu zaurmehrà par 1114 rbl. 49¾ kap.

Wlad. Krause, apgaismoschanas ministerijas sewischku usdewumu eerehdnis, atbrauzis uf Rigu, lai ispilditu mahzibas apgabala inspektora weetu, atlaistà Lebedewa weetà.

Telegrafa pahrwalde atlaidischot wisus ahrsemneeku eerehdnus, kas lihdſ jaunam gadam nebuhs tapuschi par Kreewijas pawalstneekeem.

Kà sinams nupat ir islaisti jauni weenrublu gabali, bet ar teem war lehti pahrskatitees, tamdehl ka nesinatneekam, ihpaschi wakarà, tos war eedot par desmit jeb triju rublu gabalu. Tamdehl wajaga buht labi usmanigam, naudu pretim nemot, jo esot jaw notikuschas daudskahrtigas krahpschanas.

Kaunà atwehrta pee behrnu patwersmes amatneeku skola, kas sauzotees „Keisara Aleksandra II. skola". Skolà usnem sehnus no 12 gadeem un teem mahza daschadus amatus, kà skroderu, kurpneeku u. z.

No Pleskawas sino, ka Peterburgas ewangeluteriskas konsistorijas apgabalà atkal dibinata jauna draudse. Jaw sen Pleskawas draudse zaur Latweeschu un Igaunu eenahkschanu is Baltijas gubernahm preeksch weena mahzitaja spehka tapuse par daudſ leela un tadehl winas dalischana bijuse nepeezeeschami wajadsiga. Konsistorijai tagad isdewees isgahdat ministra apstiprinajumu Toropezas draudsei, ar filialehm Holmà un Krasnopolijà. Mahzitajs dsihwoschot Toropezà. Tadehl ka pee minetàs draudses peederot Igauni, Latweeschi un Wahzeeschi, mahzitajam, kas schahs jaunàs draudses usnemschotees, wajadseschot prast wisas trihs walodas.

No Warschawas sino, ka starp Wolominas un Grodnas stanzijahm kahdai Swiatska familijai, kurà bijuschi mahte, dehls un brahla dehls, dselszela wagonà nosagts tschemodans ar daschadeem wehrtspapireem, kahdus 35,000 wehrtibà. Tschemodans wehlaku tapis atrasts uf dselszela dambja.

Telegrami

is Seemeku telegrafa-agenturas.

Kihlà, 10. oktobrì (28. sept.). Keisariskà jachta „Derschawa", pawadita no jachtas „Zarewna", pehzpusdeenà sche eebrauza, peenahzigi apsweizinata no sche atroboscheem Wahzu un Anglu kara kugeem.

Wihnè, 10. oktobrì (28. sept.). Koburgas prinzis Ferdinands sche atzeloja un aisbrauza tahlak lihdſ ar sawu mahti uf Minkeni, apmeklet radineekus. Negaidità printscha zeloschana sazehluse daschadas walodas, no kurahm pelna eewehroschanu, ka winsch saderinajees ar kahdu prinzesi un ka winsch ar Stambulowu esot neweenprahtibà.

Lihdſ 28. septembrim atmahkuschi 1781 kugi, aisbraukuschi 1746 kugi.

Ihpaschneeks un isdewejs: Ernst Plates.
Atbildoschais redaktors: Dr. phil. Arnold Plates.

Дозволено цензурою. — Рига, 29 сентября 1889 г.

Sludinajumi.

Sina.

Ar 40. numuru sahkſees beidſamais gada zetorksnis un par scho laiku maksà „Mahjas Weesis" ar Peelikumu 50 kap. un bez Peelikuma 30 kap. Ar peesuhtischanu par pasti nahk 40 kap. pastes naudas klaht.

Ihpaschneeks un isdewejs: Ernst Plates.
Atbildoschais redaktors: Dr. phil. Arnold Plates.

Nahwes sina.

22. septembri sch. g., saldi aismiga pehz ihsas slimibas mana Latweeschu laikraksta „Mahjas Weesa" ilggadejais lihdſstrahdneeks

Laubes Indrikis.

Meers wina pihschleem!

Dr. phil. Arnold Plates,
„Mahjas Weesa" isdewejs un redaktors.

Baldones meselibas awoti.
Esmu là praktisks ahrsts scheipat nometees. 1
Dr. Paul Wittschewsky.

Mahzekli,
kas kaleja amatu un wahgu federu taisischanu gribetu eemahzitees, war peeteiktees Peterb. Ahrrigà, Dsirnawu eelà Nr. 69, pee kaleju meistara H. A. Isermann. 2

Jauna meita,
kura drukstu rokas darbus prot, war peeteiktees Buhku eelà Nr. 18, kori. 4.

10. oktobri 1889, pusdeenà, tiks Selsawas
Muischas un Padom krogs
uf wairak gadem wairakfolischanà isrentets. Tuwakas sinas pee Selsawas muischas waldes. (Adr. pr. Stockmanshof). 2

F. Lotto, Rigà,
Rising-eelà Nr. 2,
peedahwà ihpaschi tihro un skaidro
waselinu,
wislabakais lihdseklis pret reimatismu, kruhschu un kakla sahpehm, augonceem, tulsnahm, ehdehm apsaldejumeem u. t. pr., kà ari wislabakà matu pomade. Lauzineekeem, kas 1 rbl. eesuhta, peesuhtu par pasti 6 podiņus ar leetoschanas pamahzibu. Tapat ari waselinu preeksch lopeem, leetojamu preeksch zaurbersetas ahdas, plaisajuscheem nageem, klibahm kahjahm. Schujmaschin-e]]n, pulweri pret kodehm, tarkaneem un blaktehm, kreetnu sahbaku smehri, I. sortes petroleju u. t. pr. Pehrku tukschas petrolejas muzas par wisaugstakahm zenahm atpakaļ.

Spanceschu wistas
(ihstas fugas), 5 wistas un 1 gailis, ir pahrdodamas Jelgawas Ahrrigà, Mukusalas eelà (Muckenholmstr.) Nr. 7.

Pee „Gulbja".
Jauna modes pretschu pahrdotawa,
Kalku eelà Nr. 21, tuwu rahtusim,
blakus manai dsiju pahrdotawai pee „Gulbja".

Pasinoju saweem draugeem un zeen. pirzejeem, ka blakus sawai wezajai dsiju pahrdotawai esmu wehl atwehris modes un wisadu pretschu pahrdotawu. Cedroschinos apgalwot, ka mani daudsee dsiju pirzeji ari pilnigi atradihs jaunatwehrtà pahrdotawà wisjaunakàs modes prezes teizamakà labumà par negrosamu zenu bes usprasischanas.

Ihpaschi eewehlu sekoschàs prezes leelà daudsumà un par fabrikas zenu:

Drehbi kaschoku apwelkameem, palto'em un uswalkeem Drahnu, bukskinu, pirktu wadmalu, wadmalu un puswadmalu. Preeksch weschas: audeklu, pusaudeklu, Turku audeklu, madepolamu, schifonu, schertinu.

Preeksch eeswehtischanas un balles uswalkeem: leelà iswehlè brahmu, dibitu, kaschimiru, ripsu, alpaku, zefiru, famtu, sihdu, atlasu; lakatus no sihda, atlasa, kaschimira, bukstina un wilnainus un schalles. Bes tam wehl turu pahrdoschanà leelà iswehlè daschadas puswilnainas prezes, kà ari kretonu, katunu, sarpinku, pikeju, taldanoru, schertinu, spalwainus aplokamos un daschadus mehbelu apwelkamos.

Dekus (fegas), wilnainus un waketus un matratschus, grihdu-dekus, tepikus, preekschkarus, gardines un zitas prezes.

Wisas prezes pahrdodu ar apgalwojumu.

Jauna modes pretschu pahrdotawa
Pee „Gulbja".
P. M. Potapows.

Jakob Gottlieba
jaunatwehrtà zentral-drehbju-magasine,
Nr. 10, Kalku eelà Nr. 10, Duwe namà (selta pàlawa), pahri pretim bahrinu namam,
pagodinajahs zeen. publikai zaur scho pasinot, ka wisadus jaunakàs modes isstrahdajumus

dahmu-konfekzijàs un kungu-apgehrbos
preeksch nahkoschà rudens un seemas laikmeta leelà iswehlè esmu pagatawojis.

Zaur isdewigu eepirkschanu man ir eespejams wisadas garderobes par lehtakahm zenahm peedahwat, turklaht drehbju pagatawoschanu esmu kreetneem fagreesejeem ustizejis, kai waretu sawahm zeen. kundehm apgehrbus arweenu pehz jaunakeem schurnaleem peedahwat.

Dahmu mehtelus is drava, bristola, eskimo u. t. pr., no 11 rbl. sahkot,
„ „ ar kaschoka kradgeem un zitus sasonus, is moderneem stoffeem no 15 rbl. sahkot,
„ „ waketus, paletos no 15 rbl. sahkot,
„ manteletes ar spalwu apschuwumeem no 14 rbl. sahkot,
„ jakas is dubult-stoffa no 6 rbl. 50 kap. sahkot.

Kungu-garderobes,
rudens un seemas schaketu-uswalkus no 14 rbl. sahkot,
kamgarnu swahrku-uswalkus no 18 rbl. 50 kap. sahkot,
rudens-paletos, is labem moderneem stoffeem, no 14 rbl. sahkot,
seemas-paletos, waketus, no 13 rbl. sahkot,
Ulster-mehtelus, jaunajàs formàs, no 10 rbl. sahkot,
bikses is beesa stoffa no 4 rbl. 25 kap. sahkot u. t. pr., u. t. pr.

Moderni stoffi leelà iswehlè, ari preeksch kaschoku pahrwelkeem un waketeem mehteseem. Pastellejumi teek ihsatà laikà (ja wajadsigs, 12 stundàs) isdariti. Kungu un dahmu kaschoki teek uf glihtako pagatawoti un jaw walkati pehz jaunakahm formahm moderniseti.

Luhdsu zeen. publiku mani ar sawu apmekleschanu pagodinat un apsolu kreetnu un ahtru apkalposchanu.

Ar augstzeenibu
Jakobs Gottliebs,
Nr. 10, Kalku eelà Nr. 10, Duwe namà.

J. Behrsinsch,
Jelgawas Ahrrigà Akminu eelà Nr. 18, pretim Jelgawas stanzijai, peedahwà zeen. tauteescheem wisadas ahdu un sirgu leetu prezes. 2

Tschumedanus,
koferus, zela-somas, zela-, skolas-, rokas- un dahmu-taschas leelà iswehlè lehti peedahwà F. Jannaits, leelà Kehnina eelà Nr. 20 1

Gresnas karites
uf kahsahm, behrehm un kristibahm isihre
P. Lerchendorffs.

Wisadi
matu darbi
teek pagatawoti Sinder eelà Nr. 5, 2 trep. augscha.

Kahdus
5000 ahbelu kozinus
wisàs sortes
pahrdod par lehtahm zenahm
J. F. Schlicht,
andeles dahrsneeks,
uf 1. Weischu dambja Nr. 19.
4

Manà grahmatu un bilschu drukatawà, burtu leetuwè un Latweeschu grahmatu pahrdotawà Rigà, pee Petera basnizas, ir dabujama:

Widsemes weza un jauna
Laika-grahmata
uf 1890. gadu.

Makſà: ne-eeseeta 5 rbl. 100 gab., eeseeta 10 kap. gabalà. — Laika-grahmata pasneedſ jauku stahstu, bildehm puschkotu, sihkunus, tirgus deenas Widsemè un Kursemè, zela-rahditaju lauzineekeem, kas Rigas bodès grib pirkt u. t. t., u. t. t.

Ernst Plates.

J. Kasimira
grahmatu un rakstamu-leetu pahrdotawa
Pet. Ahrrigà, Tehrbatas eelà Nr. 7,
„Lustiga" weesnizas namà, blakus „Trihs rositès" weesnizai un eebraukschanai, netahlu no Wehrmana dahrsa,
peedahwà nahkoscham skolas pusgadam sahkotees:
Skolas grahmatas,
Latweeschu, Kreewu un Wahzu walodàs,
rakstamas un sihmejamas leetas,
kà: klades, burtnizas, tinti, spalwas, penalus, sihmulus, tahpeles, gripeles, linijalus, sihmejamus galdus u. t. t.
Zeen. publikai wehl par sinu, ka tepat dabujamas
wisadas kantoru, weikalu un protokolu grahmatas,
lokſnes ar augstà Keisara tituli, fotografiju albumi, bilschu rahmji.
Elas krahsu bildes leelà iswehlè.
Bildes teek loti glihti eerahmetas.
Grahmatas teek eesseetas un pahrseetas.
Teek mihli luhgts, lai publika sawàs wajadsibàs beeschi apmekletu.

Peterb. Ahrrigà, leelajà Newas eelà Nr. 9 atrodoschais
immobils,
fastahwoschs is 3 dsihwojamahm ehkahm, 2 spihkereem un kahda 600 kwadrat-afu leela gruntsgabala, uf kura atrodahs dahrſs, ir kopà jeb pa dalahm pahrdodams. Tuwakas sinas pee advokata L. Lambert, Kalku eelà Nr. 13.

E. Balk'a
senlaiku leetu pahrdotawa,
Eekschrigà, leelà Sirgu eelà Nr. 5,
pehrk pret augstakahm zenahm senlaiku schaujamos rihkus, kà ari kara-eerotschus, selta, sudraba un wara naudu, kura semè atrasta.

Печатать разрѣшается. Рига, 29 сентября 1889 г. № 6802. Рижскій Полицімейстеръ Власовскій. — Drukats un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernst Plates, Rigà, pee Petera basnizas.